

EDINOST

Idna dvakrat na teden.
Volja za celo leto \$3.00
Published every week.
Subscription \$3.00 yearly.

"EDINOST"
1849 W. 22. St.
Telephone: Canal 98.
Chicago, Ill.
ZA RESNICO IN PRAVICO.

LISTO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MAILER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

ŠTEV. (No.) 86.

CHICAGO, ILL., PETEK, 4. NOV. 1921.

LETO (VOL.) VII.

Published and distributed under permit (No. 106) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson Postmaster General.

AMERIKANSKE NOVICE.

ZIDANJE AMERIKE.

Dne 29. oktobra se bo v New Yorku svečano otvorila razstava "America's Making", in dvaintrideset narodnostnih skupin bo nazorno pokazalo obiskovalcem, koliko se poedini narodnostne skupine ameriškega prebivalstva doprinele k tej veliki zgradbi, ki se zove Združene Države.

Po dovršenih predpripravah se že lahko sedaj more reči, da bo jugoslovanski paviljon v vojašnici 71. polka (34th Street and Park Ave.) pokazal prav lepo sliko naših prispevkov k ameriškemu napredku. Brezdvomno bo tam mnogo drugih skupin, ki bodo prekašale jugoslovansko skupino glede bogatosti izlozbe in vsestranske in detaljne opreme, ali malokatera skupina bo nudila široki ameriški publiki toliko tipičnega in interesantnega gradiva za proučevanje in razumevanje najzanimivejšega socialno-ekonomičnega procesa v ljudski zgodovini, ki je stvoril današnjo Ameriko. Ameriška kultura, ki je tej zemlji pripadala prvo mesto ne samo v tehnično-industrijalnem razvoju človečanstva, marveč je posebno za poslednjih burnih let iznenadila svet tudi s političnim vodstvom, temeljujočim na moralnih principih, dosedaj nepoznatih stari diplomaciji, je bila mogoča le vsled tega, ter je bilo zdravo seme, dozorelo v stoletjih evropske civilizacije, preneseno na nova cviška tla, kjer je moglo kliti brez nikakih zaprek zastarelih političnih tradicij, ki so ga davile v starem kontinentu.

Izmed doprisonov ameriških Jugoslovancov naj spominjamo nevenljivo delo slovenskih misijonarjev in pionirjev na Severo-Zapadu, zlasti škofa Barage, hrvatskih misijonarjev v 17. in 18. stoletju v Californiji in na Jugu, srbskih iznajditeljev svetovne slave Nikole Tesla in Prof. Pupina; skromno, ali v svoji celoti velepomembno delo naših delavcev v jeklnarh, premogovnikih, rudnikih in lesni industriji; uspeh naših ribarskih podjetij ob Pacifiku in sadjerejcev v Californiji, itd.

To so le temeljni doprinosi ameriških Jugoslovancov Ameriki in jugoslovanska sekcija razstave "America's Making" ima namen, da pokaže ameriškemu občinstvu, da so Jugoslovanci že dali veliko Ameriki in da so ponosni na tem. Seveda jugoslovanska sekcija ni imela mnogo sredstev na razpolago; vendarle je bil material skrbno izbran, tako da se nam ni treba bati, da zaostanemo za drugimi narodnostmi.

Razstava bo otvorjena dne 29. oktobra in trajala bo do 12. novembra. V nedeljo, dne 6. novembra pa bo poseben jugoslovanski večer. Nastopila bodo vsa naše pevstva društva z enim mešanim in enim moškim zborom ter skupina najmanj 24 parov bo plesala salonsko kolo; dekleta bodo v narodnih šolah in moški v sokolskem kroju.

Ni dvoma da bo naša kolonija prišla v obolnem številu pogledat si razstavo; zlasti pričakuje se, da bodo na jugoslovanskem večeru prisotni malone vsi Jugoslovanci v New Yorku.

Požrtvovalnost Američanov. V Severni Ameriki so zopet sklenili, da naberejo za nemške otroke 3 milijone dolarjev. Dasi je sklep komaj še storjen, je mesto St. Louis samo že nabralo 10.000 dolarjev od kon-

certa v to svrhu, New Haven se je obvezal, da spravi skupaj 30.000 dolarjev, newyorški komitee pa jamči zelo za 750.000 dolarjev.

MISS CHRISTICH ZOPET V AMERIKI.

Miss Ana Christich, dobro poznana velika Jugoslovanka in velika katolikinja, je zopet prišla v Ameriko in sicer sedaj z edinim in odločnim namenom, da nabere dovoljno svoto denarja, da bo sezidala v Beogradu katoliško katedralo v čast Sv. Cirilu in Metodu in tako postavila prvi steber za most, ki naj bo združil jugoslovanske brate v eno.

Zadnje čase je imela velike vsphe.

Vse one rojake, ki bi ji hoteli kaj pomagati pri tem njenem delu, zlasti vse one, ki so ji morda že obljubili pomoč, prosijo lepo, da bi se sedaj spomnili tega namena in ji pomagali.

Mi jo kar najtopljeje priporočamo vsem, ki utrpe, kaz dar. Vsak najmanjši dar se dobrovoljno sprejme.

ZA DELAVSKE PRAVICE V W. VIRGINIJI.

Predsednik premogarske unije "Unitek Mine Workers" ni hotel ustreži zahtevi, da bi njegova unija ne nadeljevala dela za unijonizirane premogarjev W. Va. premogovnikov. Lastniki so šli pred sodnijo in bodo to skušali doseči sodnijskim putem.

VELIKI POTRESI V SREDNJI AMERIKI.

Iz Buenos Aires se poroča o velikih potresih po celi srednji Ameriki. Skupaj s potresi so divjale velike nevihte. Bliskalo in treskalo je in zemlja se je tresla obenem, da je ljudstvo mislilo, da je sodnji dan.

ŽELEZNIČARSKA STAVKA ODVRNENA.

Cela Amerika se je globoko oddehnila, ko so časopisi sporočili, da je stavka odvrnjena, da se je posrečilo vladnim zastopnikom in prijateljem delavstva, da so prepričali voditelje delavcev, da je nespametno sedaj začeti tako velikansko stavko, ko je bilo očevidno, da bo delavstvo zgubilo. Kako naj se bojuje boj pri lačnih želodcih in sredi zime, pri mrzlih stanovanjih. Lastniki železnic so bili odločeni, da bodo izbojevali boj do konca.

RAZNI ZASTOPNIKI EVROPSKIH VLAD TUKAJ.

Pretekli teden je prišlo že več zastopnikov raznih vlad v Ameriko, ki se bodo udeleželi razoroževalne konference. Med njimi je bil tudi general Foch, francoski general in vrhovni poveljnik cele zavezniške vojske, ki je premagala Nemca.

NOVA STAVKA PRETI.

Izdelovalni ženske obleke in plaščev, International Ladies' Garment Workers Union, prete s stavko, ki bo šla po celi Ameriki, ako se bodo upeljale plače na kose, kar je bilo odpravljeno leta 1919.

RABINEC AMERIKANSKI POSLANIK.

Predsednik Harding je imenoval Rabinca J. Kornfelda iz Columbus, Ohio, kot ameriškega poslanika za Perzijo. — Kaj, ko bi bil predsednik za kako tako mesta imenoval katoliškega duhovnika?

RAZGLED PO SVETU

RUSKI KOMUNIZEM NA TLEH

Lenin je izdal posebno izjavo, v kateri prizna popolni poraz komunizma na Ruskem in prizna, da je bila vsa rdeča komedija v Rusiji samo kriminalna hudobija izvršena nad nesrečnim narodom. "Zaston je, mi moramo priznati dejstvo, da bomo morali uvesti kapitalizem nazaj v Rusijo!" je rekel. "...Hitro moramo spremeniti vso svojo taktiko in ako sedaj zopet izgubimo, bomo šli vsi mi (namreč rdečkarji) k h.ču in bomo obešeni in to tudi zaslužimo!"

"Zato Vam pravim (namreč rdečkarjem), pojdite v trgovino! Delajte skupaj s kapitalisti, z Ruskimi domačimi in tujimi, ki vas bodo izkoristili za 100 odstotkov. Vendar pustimo jih, naj obogate toda samo učimo se od njih, kajti samo potem se le bo ustanovljena prava komunistička republika.

Čas za risanje o velikih nalogah političnega življenja so minili. Sedaj moramo nauk uvesti v vsakdanje življenje.

"MI SMO POPOLNOMA PORAZENI S SVOJIMI IDEAMI!"

Bog ve, kako bodo sedaj o tem sporočali naši rdeči listi. Rojaki pazite! Tisti, ki jih ne berete, Vas bomo pa že obvestili, da boste videli, kako bodo še dalje sleparili! — Faktum pa je — Bolševizem in vsa rdečkarija je bankerotirala. Zgodilo se je to, kar je Edinost napovedovala tri leta in kar je videl vsak količkanj trezen človek, ki še zna do tri šteti.

KAKO LAŽEJO.

Po celi Franciji in Angliji in deloma Italiji so bile velike demonstracije proti ameriškim konzulom in poslanikom radi tega, ker sta bila v Mass. obsojena na smrt dva morilca, Italijana seveda, ki sta bila slučajno bolševika. — Sodnik, ki je predsedoval sodišču, je izjavil, da je to grda laž, da bi bilo proti ukazano, da ju mora obsoditi, ker sta Italijana in ker sta radikala.

Čičaški Slovenci! — Bliža se nedelja, ko bomo imeli zopet lep dan v naši slovenski naselbini. Naša mladina bo nastopila s tretjim Minstrel Show-om. Oba dosejanja sta bila velikanski uspeh. Ali bo tudi sedanjí tretji velik uspeh? Tó zavisi na Vas.

Veliki dve skušnjavi sta v nedeljo za marsikakega našega Čičaškega farana. Ene in glavna je, da bo v mestu velika parada. Toda kje boš ti? Parada ni toliko tvoja zadeva! Parada si že veliko videl in jih še boš. Toda tu gre za nekaj, kar je tvojega! Zato ko boš izbiral, kam boš šel, mislim, da ne bo težko se odločiti, oziroma, da ne bo težko najti, kam naj greš? kje je tvoja dožnost, da boš?

Naše žene in dekleta so pripravile veliko okusnega za kuhinjó in bodo imele krasno večerjo za prav malo ceno — samo 50c.

Naš Mr. Terselič se tudi že nekam skrivnostno smeje in namigava, da bo njegov department zopet v dobrih rokah, da bo dobro preskrbljeno, da bo postregel vsakemu, da bo vesel. Ino, saj ga poznate, da razume svoj "biznes."

Seveda igralci so pa že zako izurjeni in imajo tako krasne točke na programu, da sami igralci pravijo, da bo to preseglo vse dosedanje in da kaj takega še niso videli niti v down town ne.

Zato pridimo vsi in pokažimo, da smo zavedni!

(Nadaljevanje na 3. strani)

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

"En jezik od Ljubljane do Bitolja." Pod tem naslovom je priobčil v belgrajski "Epohi" od 26. septembra g. prof. Dragiša Lapčević dolg članek, v katerem zastopa tezo, da je za našo državo le en jezik, ki mora biti absolutno le srbsko-hrvatski. Če imajo Slovenci in Bolgari danes svoj jezik, to nič ne de, ker te razlike odpravi lahko država. — Mi takim naziranjem odločno ugovarjamo. To, kar zastopa g. prof. Dragiša, je očividno separatizem in sama protidržavnost. Mi hočemo enoten slovenski jezik, ki more biti edino-le ruski.

Ameriški poslanik na rimskem dvoru Mr. Washburn-Child je te dni potoval po Primorju do Postojne, ne da bi prišel količkanj v stik s Slovenci. To je gotovo velika škoda, naj jo je zakrivil kdorkoli.

Smrtna nesreča. Okrog 60letni Martin Kavec iz Srednje Vasi v Bohinju je dne 29. septembra popoldne umrl. Pred dvema dnevoma je šel zvečer domov in padel v okrog 8 metrov globok, nezagradjen potok Ribnica pri Srednji Vasi ter zadobil poškodbe, ki so povzročile smrt.

ŠMARSKI ŠOMAŠTER.

Komu ni znan šmarski šomašter, pesnik, humorist in skladatelj ob enem, čigar vesele pesmi so poznali vsi vozniki od Zagreba do Dunaja in raznašali njegovo slavo po svetu. Letos je sto let znane njegove pesmi, ki jo je zložil po sinovi smrti, kateri je služil pri cesarski godbi ob priliki kongresa in si "prsa ferderbal" ter umrl. Oče te izgube ni mogel preboleti, posebno, ko mu je umrla še hči Manca in zložil je pesem:

Šmarski šomašter.

Šmarski šomašter je tak govoru, grozno sem žalosten — ne vem, kaj bi storu. Jest sem imel sinu — pa sem ga zgubu, revni soldaški stan — naj ga je umoru. On je pri muski bil — je musiciral, pa je švoh prsi bil, se je ferdirbal. Star je bil 22 let, pravšne mladosti, sestra pa 17 let, tud še ni dosti. Orgle so se mu prav lepo glasile, Zdaj bodo pa te roke v grobu troh-nile.

Ko se zmislim na njegove ovčice, men dol teko grenke solzice. To so njemu vse sovražniki strili, da so ga v ta stan pahnil. Zdaj bota pa tam počivala, na soden dan pa z britofa gor vstala. Bog ti daj lahko noč, ljubimój sin Francelj, tvoj duši pomoč — v nebesih pa — krancelj, Šmarski šomašter naj počiva v miru!

Nov čin policajdemokracije. Okrajno glavarstvo v Celju je obsodilo g. Antona Zupaniča, kaplana v Grižah, radi prestopka protidržavnega demonstrativnega dejanja po pr. 1 in 3 naredbe z dne 11. junija 1921. št. 126 Uradnega lista na denarno globo 1000 K in 220 K takse ter 14 dni zaporá, v slučaju neizterljivosti pa na 64 dni zaporá, ker se je na državni praznik sv. Cirila in Metoda 24. maja po maši odstranil od oltarja, predno se je odpela državna himna. — Znani umotvor g. Baltič Ribnikarja in Ravniharja. Obznana za Slovenijo, je izšla 11. junija. Znan plan Zupanič pa je bil po tej obznanju (Nadaljevanje na 3 strani.)

KATOLIŠKI VESTNIK

KATOLIŠKI VESTNIK.

Za krščansko ljudsko internacionalo. (Izvirno poročilo). Monakovo, 28. sept. — Vodja italijanske ljudske stranke don Sturzo se je vrnil s svojega potovanja po Nemčiji, kjer je konferiral z voditelji centra o pripravljalnem delu za svetovno krščansko zvezo narodov. O tem informativnem potovanju se poroča, da je osebnost don Sturza napravila v Nemčiji izreden vtis in da se smatra, da je danes centralna oseba katoliškega gibanja don Sturzo. To da so v Nemčiji posebno čutili, ker centru vsled nagle smrti njegovih najboljših voditeljev manjka velikih mož. Don Sturzo je v Nemčiji v nekaterih govorih zelo jasno označil svoj cilj. Prava katoliška internacionala, to je cerkev, je rekel; nam pa gre le za to, da združimo na enem delovnem programu vse krščanske stranke na javnem in socialnem polju; predvsem pa je naloga bodočnosti krščanskih politikov, da postavijo čisto jasna pravila mednarodnega prava v smislu krščanske morale. Rekel je, da je tak optimist, da vidi pred seboj kot končni cilj konfederacijo krščanskih narodov Evrope. Don Sturzo se je vrnil iz Nemčije poln novih načrtov, nemški katoliški listi pa posvečajo njegovemu potovanju veliko člankov.

Zanimivosti iz češkoslovaške narodne cerkve. Slovenski demokratski listi polnijo svoje predale s posvečenjem škofov češkoslovaške narodne cerkve, gg. Farskega, Pavlika in Parika, ki so na stroške belgrajske vlade sprejeti v srbsko pravoslavno cerkev. Veliko šuma za prazno stvar! Znani vseučiliški profesorji Radl, Mareš in Pekar, voditelji takozvanega idealističnega gibanja med češko akademsko mladino, so češkoslovaški narodni cerkvi že lani očitali "nejasnost ciljev, notranjo needinost in slabost njenih verskih temeljev." Profesor Radl je odkrito izjavil, da se katoliški cerkvi tega gibanja razkolnih duhovnikov ni treba niti najmanj bati, "dasi je Radl sam svobodomislec. Kar se tiče sprejetja te "cerkve" v naročje srbske pravoslavne cerkve, je to jako kočljiva zadeva, ker sami verniki te sekte niso glede tega vprašanja še danes edini. Za združitev s pravoslavno cerkvijo so namreč le konservativci, dočim je svobodomiselnost krilo proti in sta se Farsky in Pavliki ki sta sama svobodomiselca, udala le, (Nadaljevanje na 3. strani)

VAS DENAR

bo doma najhitrejša, ako ga pošljete skozi naše podjetje.

Mi računamo po najcenejšem dnevnem kursu istega dne, ko prejmemo od pošiljateljev denar.

Ob izidu te številke smo računali:

Za jugoslovanske krome:	
500	\$ 2.00
1,000	3.80
5,000	18.50
10,000	36.00

Za italijanske lire:	
50	\$ 2.50
100	4.75
500	21.50
1000	42.00

Vse pošiljatve naslavljajte na:

"EDINOST",
1840 W. 22nd St., Chicago, Ill.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjaha dvakrat na teden.

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St. Telephone Canal 98. Chicago, Ill.
ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Delajmo socijalno.

Delati socijalno se pravi, sodelovati z drugimi svojimi so-ljudmi za skupne koristi.

Med nami ameriškimi katoliki se je ugnježilo prepričanje, da naj vsak sam za se skrbi. To je grda sebičnost, ki je tako značilna za našo dobo. Da, ako se ozreš okrog sebe in nekoliko premisliš uzroke sedanjih homatij, pred vsem sedanjih slabih razmer na svetu, boš našel, da igra med temi vzroki veliko ulogo grda sebičnost.

Liberalizem je rodil pred vsem sebičnost. Ta grdi nauk, katerega so tudi med nami Slovenci toliko razširjali zlasti šolski učitelji po deželi in uradniki po pisarnah, ki je okužil naš slovenski narod v srcu že doma, je vrgel Boga iz prestola in postavil nanj grdi "jaz". "Ne glej na druge! Kaj ti mari drugi! Glej na se! Ti si sam sebi najbližji in edini bližnji! Drugi so ti vsi tujci. Zato so prost — liber — (od tod ime liberalizem). Za nikogar ne skrbi! Sam na se misli in sam sebi pomagaj. Drug naj pa vsak za se." To je ta nauk.

Da je ta nauk naravnost nasproten krščanstvu, je jasno. Krščanstvo je pa nasprotno nauku ljubezni do ljubljenega. Prva in največja njegova zapoved je zapoved ljubezni: "Ljubi Boga... ljubi svojega bližnjega", in sicer ne samo ljubi ga, temveč ljubi ga, kakor samega sebe!

Toda bistvo ljubezni je, da pri vsaki priliki šili ven na zunaj, da se pokaže v dejanju. Ako res ljubimo koga, mu tega ne bomo mogli prikriti in tudi ne bomo hoteli. Ljubezen je socijalna čednost, je vez, sladka vez, ki mora vezati posamezna srca v eno skupino.

Zato je dolžnost vsakega kristjana, da dela socijalno, to je, da ljubi svojega bližnjega, kakor mu njegova vera in njegov Bog ukazuje, ako pa ljubi, bo tudi izvrševal dela ljubezni na svojem bližnjem bo delal socijalno.

Sebičnost, koristolovstvo, je toraj nekaj naravnostno nasprotnega ljubezni. Zato kjer in kadar začne cvesti kje živo krščansko prepričanje, kjer ljudstva, ali narode, ali posamezne skupine ljudi prešine duh krščanstva, da sprejmo krščanstvo ne samo kot zunanji plašč, s katerim pokrivajo svoje brezverstvo, kjer postane enkrat krščanstvo kvas vsakdanjega življenja in mišljenja in prepričanja, kjer postane, kakor pravimo, nekaj resničnega, tam se takoj pokaže veliko navdušenja za socijalno delo. Tam je zavlada ljubezen, kjer je pa ljubezen so pa tudi dela ljubezni tam cvete socijalno delo. Prvi kristjani se lep dokaz tega.

Naši rdečkarji toliko govore in toliko pridigajo, kako strašansko ljubijo svojega sočloveka. "Brat", "sodrug" in druge take besede rabijo pri vsaki priliki. Toda ali je socijalizem postavil same eno bolnišnico kje? Ali je med stotisoči bolniških postrežnic, ki so pustile očeta in mater in vse posvetno za to, da se žrtvujejo za bolnike, le ena socijalistinja?

Koliko naših slovenskih rojakov je bilo še pred letom navdušenih socijalistov? Danes niso več! Zakaj ne? Bog jim je poslal kako nalezljivo bolezen, ali jih je potisnil v kako gorje. Tedaj so pa našli, kaj je rdečkarija in rdečkarstva ljubezen, tako kakor so našli nesrečni Rusi, ko so jim sekali glave, kakor so rekli, da so delali Turki: "Nemoj se bati brate. Sek! Pa je padla glava na tla, pa se "bratu" res ni bilo treba več bati saj je bil brez glave. To je rdeča ljubezen do bližnjega, to jetistobratovstvo, o katerem toliko pišejo in govore, pridigajo pa sovraštvo in morijo.

Poglejte po bolnišnicah! Saj še naši rdečkarji naj raje gredo v katoliške bolnišnice k sestram. Zakaj? Zato ker vedo, da imajo sestre ljubezen do bližnjega in da jim bodo iz te ljubezni postregle in zato dobro postregle.

Zato bistvo krščanstva je ljubezen, navdušena in požrtvovalna ljubezen do bližnjega, ki se kaže v navdušenem in portvovalnem delu za blagor sočloveka in celega človeštva kot skupina.

Bistvo rdečega evangelija, katerega oznanja "Prosveta" in rdečkarji je pa sovraštvo. Sovraži "farja"! Sovraži kapitalista! Sovraži klerikalca! Sovraži onega, ki kaj ima! Sovraži onega, ki imamo kako oblast! Skratka, sovraži vsakega, ki tako ne misli kakor ti, ki drugače dela, kakor ti! Samo sovraži! sovraži! in zopet sovraži!

Zato je dolžnost vsakega katoličana, da danes povsodi, pri vsaki priliki in vsikdar nasproti temu kliču kliče: Ljubi! Ljubi! in zopet ljubi! Ljubi tudi sovražnika. Sovraži samo greh, ki je največje hudo na svetu! Sovraži na človeku samo njegova slaba dejanja! Sovraži na sovražniku samo njegovo protiverski zaslepljenost, njega pa pomiluj in ga skušaj pridobiti ali vsaj neškodljivega narediti.

Zato je naše najplemenitejše socijalno delo sedanje dobe: oznanjujmo ljubezen! Oznanjujmo evangelij miru!

Zato krščansko misleči delavci, sotrpini in sobratje! Močen je bil do zadnjega časa tok nauka sovraštva in evangelija mrznje med nami. Že leta nazaj so sejali med nas, slovensko delavstvo, po naših slovenskih naselbinah, grd nauk sovraštva, ki je hudičev nauk. Veliko vseh so dosegli! Zanesli so to sovraštvo v naše vrste, v naše naselbine, v naše jednote, v naše časopise, v naše javno življenje.

To, mislim, dragi čitatelj, vidiš sam in morda tudi čutiš, saj čutimo vsi in to čutijo vse naselbine skoro brez izjeme. Ta grdi nauk rodi grde sadove. Sami prepri, samo prekeranje, sama nevoščljivost, sama grda sebičnost.

Bratje mi pa na noge na delo, na najplemenitejše apostoljsko delo: oznanjujmo evangelij ljubezni!

Pes Eskimovcev na severnem tečaju more peljati 300 funtov teže 30 mil daleč vsaki dan.

Prebivalci mest imajo vedno bolj temne lase, kakor prebivalci na deželi.

29. junija 1927 bodo videli na Angleskem popolni solčni mrk, česar tam že niso videli več kot dvesto let.

Mož, žena in vrag so tri primerjalne stopnje.

Iz slovenskih naselbin.

Kansas City, Kans. — V Kansas City, se je vršila 14, 15 in 16 t. m. 40-urna pobožnost z največjo slovesnostjo, katero je vodil preč. g. Benvenut Winkler, OFM. iz Chicage. Vdeležba je bila velika, in veliko vernikov je v tem času pristopilo k angeljski mizi, da so se okrepčali z nebeško hrano.

Naša šolska mladina, ki je bila tako lepo in nežno opravljena za procesijo, lepo ubrano cerkveno petje, sv. opravila, ki so se tako slovesno vršila, krasne in goreče pridige, katere je imel preč. g. misijonar, vse to je ljudstvo navduševalo in pripeljalo k ljubezni Najsvetejšega.

Zato si štejem v čast se zahvaliti vsem, posebno pa preč. g. misijonarju, kar se je storilo te dneve na čast in slavo Bogu in za zveličanje duš. Za krasne pridige in velik trud preč. g. misijonarja, izrekam pa osebno, in v ime naše župnije prisrčno zahvalo! Vse to bo ostalo med nami v trajnem spominu. Vas pa preč. g. naj Bog blagoslovi in želimo, da bi nas še večkrat obiskali.

Pri sklepu pobožnosti je bilo devet duhovnikov iz našega mesta, in sicer so reprezentirali sedem raznih narodnosti. Cerkevica je bila nabita do zadnjega kotička, in marsikdo se je moral zadovoljiti zunaj z uličnim prostorom, kar je znamenje, da nam je res treba narediti večjo prostornejšo cerkev.

Rev. J. Perše.

Chicago, Ill. — Kakor je bilo že zadnjič omenjeno, da igra "CVRČEK" je bila popolnoma nova prireditev na slov. dramatičnem odru v Chicagi, isto ponavljamo danes.

Igra "Cvrček" je nam predstavljala živo sliko naših priprostih kmečkih ljudi doma na slovenskem. Kakor se je vedel v tej igri oče Bujana, tako se vede še dandanes, marsikateri oče doma na slovenskem. Seveda, da je bila igre tako mojstrsko izpeljana, se je zahvaliti našim vrlim igralcem za toliki trud in žrtvovanje časa, ki so ga pri učenju te igre izgubili. Igra je bila zelo dolga, ki je trajala nad cele 4 ure. Za tako nepričakovan izpad igre, gre v prvi vrsti zaslug našemu prvaku na dramatičnem odru Mr. John Gradisharju, ki je ulogo očeta Bujana tako mojstrsko izpeljal, da bi jo bolje sploh nobeden nemogel. Za njim pa pride na vrsto "Cvrček", katere ulogo je igrala na dramatičnem odru naša dobro poznana Miss Katheryn Gregorich. Bolj primerne igralke, kakor je naše Katheryn bi zato ulogo sploh ne dobili. Če pomislimo da se je na odru mučila nad cele štiri dolge ure, ter neprenehoma zabavala občinstvo s svojim izvanrednim humorjem, tedaj ji moramo izreči vso čast, ki se jo zasluži na dramatičnem odru. Prav izvrstno je rešil ulogo Sobina Bujan tudi Mr. Frank Bicek. S svojimi krasnimi kretnjami je predstavljal živahnega kmečkega fanta, ki se zaljubil v "Cvrčka", in ki ni jenjal preje, dokler ni zmagala njegova volja, da je "Cvrčka" dobil za svojo tovaršico v življenju. Tudi njegov brat "Borko", katerega ulogo je igral Mr. John Korenčan, je gg. J. Kosmach ml., S. Hrastar in F. Ivanšek, so pray izborna nastopili in v svojih lepih kustomih povzročili zanimanje med občinstvom. Pa tudi vaše dekleta, Miss M. Gregorich, Miss Uršula Tomše in Miss Palmira Janež, so nastopile s tako živahnostjo, da jih je občinstvo sprejelo z največjo pozornostjo. Seveda greh bi pa imeli, ako ne bi omenili "Srdane čarovnice", katero ulogo je igrala naša izvrstna dramatična igralca Miss Rozi Vahtar. S svojo igralsko spretnostjo, ki je neprekosljiva, je tako živo igrala svojo ulogo, da jo je občinstvo opazovalo z največjo zanimivostjo.

Da cela igra je bila izvrstno moj-

strsko delo, ki so ga dovršili gori omenjeni igralci. Občinstvo je zapustilo dvorano z srčno željo, da bi takih prireditev bilo žiher še več, v naši napredujoči čikaški naselbini. Upamo pa, da to je samo začetek te sezone. Naši vrli čikaški dramatikarji, gotovo ne bojo letos zaostali za drugimi leti. Kakor čujemo, se na vseh koncih in krajih oborožujejo dramatikarji v naši naselbini in zato gotovo, ne bo dolgo, ko bomo zopet presenečeni zrlji na nje, kot junake v tej stroki.

Igra "Cvrček" je bila prirejena po dr. sv. Štefana, KSKJ. Udeležba je bila zelo povoljna. Zadnji večer v nedeljo, je bilo vse zasedeno in marsikateri je moral stati v odzadju, ker sedeža ni bilo mogoče več dobiti. Kot slišimo, je dr. sto igro doseglo lep finančni vspeh, ki je namenjen za društveno bolniško blagajno. Dr. sv. Štefana je ima v tekočem letu na krmilu zelo delavne može, ki se nevstrašeno žrtvujejo za blagor društva. Zato pa ima dr. tudi zaznamovati lep napredek, katerega mu mi prav iz srca privoščimo!

Poročeni so bili v cerkvi sv. Štefana: Anton Pazdertz, doma iz Podzemlja, z nevesto Johana Zadnik, doma iz Tržišča. Priči sta bila Anton Andreas in Uršula Zadnik. — Jozef Kocjan, doma iz Leš na Gorenjskem, z nevesto Alojzija Ajster, doma iz Cerkelj. Priči sta bila Ivan Bukovič in Uršula Cunk. — Matija Klajderman, doma iz Čerenovic, z nevesto Marija Kauder, doma ravno tam. Priči sta bila Štefan Ross in Anton Zver. — Ženin John Košir, doma iz Seč na Gorenjskem, z nevesto Marija Turk, doma iz Sodrziče. Priči sta bila Frank Bicek in Albina Kozjek. — Vsem tem parom želimo obilo sreče v novem stanu. — Vkljub slabim časom imamo porok, kolikor jih naenkrat še nikdar ni bilo. To štiri ali pet parov kličejo na eno nedeljo.

Mr. Leo Mladich naš potovalni zastopnik se je koncem zadnjega tedna povrnil domov iz svojega agitacijskega potovanja za naše liste. Vspeh je bil zelo dovoljen.

Nepričakovano smo prejeli bakso cvetlic po pošti iz prijaznega Bradley-a. Zelo nas je darovala lepih cvetlic Mrs. A. Ritmanič, razveselila s svojim darom in to še posebno ob prazniku vseh svetnikov, da smo zamogli tem bolj primerno za ta dan okinčati altar. Darovalki se najtoplejšje zahvaljujemo.

Cleveland, Newburg, O. — Prosim Vas, da mi priobčite ta mali dopis v Vašem cenjenem listu, ker imam zopet nekaj novic za Vas.

Nekoliko hočem opisati, da bo javnost vedela, da je tudi tukaj pri nas nekaj društev, ki se jako zanimajo za napredek naše naselbine in to so naši pevski društvi "Slovenija" in "Zvon". Ti dva društva nam vedno kaj umetnega preredita. Imamo tudi tamburaški odsék dr. "Zvon, ki tudi krasno zaigrajo tako, da kar odmeva po dvorani. Nova godba na pihala "H. N. S. Band" izvrstno napreduje. Pri godbi so le mladeniči, ki jih je po številu 40 in se prav marljivo uče. Nekaj komadov prav izvrstno zaigrajo, tako da se lahko že v javnosti pokažejo. In lahko pričakujemo, da bomo imeli čez leto dve izvrstni godbi.

Tudi ne smem pozabiti, da je društvo "Zvon" priredilo koncert. Ocen tega koncerta mi je nemogoče opisati, ker nisem tej nalogi kos. Lahko pa trdim, da je bila ta prireditev ena izmed najboljših, kar smo jih imeli. Vse se je tako dovoljno izvršilo, da se je na vsakem ohrazu videlo veselje. In upam, da je bilo tudi društvo zadovoljno z udeležbo, kajti dvorana je bila polna tako, da so bili vsi sedeži zasedeni. Društvo

je sklenilo, da da polovico dobička S. N. Domu. Pričakuje se, da bodo tudi druga društva posnemala ta zgled.

Sedaj se društvo pripravlja na igro "Lokavi ženin." Rojaki se vabijo že naprej na to igro, ker s tem pomagajo tudi domu.

Tudi društvo "Slovenija" se pripravlja, kakor sem čul, da priredi igro 6. novembra. Kako igro, mi ni znano.

Društva vršijo svojo dolžnost. Glejmo, da bomo še mi svojo, da jih bomo podpirali.

Direktorij S. N. D.

Forest City, Pa. — Zopet sporočam žalostno vest, da je umrl Frank Hribar, poznan daleč na okoli, ker je že večkrat kupčeval z grozdem in svinjami. Zapušča ženo, 4 sine in 2 hčeri. Pogreb je bil še veliko bolj žalosten, kakor je vsak navadni pogreb, ker ni hotel nič slišati o cerkvi in duhovniku. Slišimo, da je šel duhovnik trikrat k njemu, pa se ni dal prevideti. Ko je umrl ga seveda niso nič v cerkev nesli. Žalostna je bila žena in otroci, ki so že vsi odraseni.

Druzi novic ni za danes, kakor da delavci prav pridno delajo po Main Streetu, ker se bojijo zime, ker bo sedaj ta cela ulica, kar jo spada pod mesto, tlakovana. Delajo že celo polletje. Najbolje bo sedaj za tiste, ki se vozijo z avtomobili.

Tudi imamo prav lepe sončne dneve.

Tudi imamo dvakrat na teden pobožnost sv. rožnega venca, vendar je to odvisno od organista, ako se ga ne...

Imel bi marsikaj poročati o naših najnovejših dogodkih v naselbini, a naj zadostuje, kajti mogoče se bodo pa še tudi v Forest City razmere kaj spremenile. V tretje gre rado, pravi narodni pregovor, ki se bo tudi pri nas spopolnil, kakor kaže.

Poročevalec.

"Prosveta" dokazuje, da ves svet stoji na glavi, od kar imajo oni veliko besedo. In to dokazuje v celo svojem uvodniku.

Saj smo mi to že večkrat povedali in konstatirali, da nosijo vsi duševni produkti "Prosvete" znak, da namreč brez glave ali vsaj, da so pisani z zmešanimi možgami.

Pa je rekla "Prosveta", da to ni res.

Člani narodne Jednote, sedaj berite uvodni članek vašega Glasila.

Človek producira, pravi "Prosveta," zato mu mora človeška družba dati, kar potrebuje.

To namreč živinče zahteva. Človek pa producira za druge in za se.

Nauk "Prosvete" je popolnoma nauk divjih zveri in živali, nikakor pa ni to nauk za razumno bitje, ki se imenuje človek.

Konj orje in seje, zato mu mora kmet dati seno, kajne, Mr. Zavrtnik, to je vsa vaša živaljska filozofija.

* * *

List, ki je izšel 19. oktobra piše: 16. oktobra so bodo sešli predsedniki vseh železniških unij...

Hm, učena je "Prosveta," učena! Hm!

AMERIŠKI SLOVENCIM PODPIRAJTE SVOJE PODJETJE KATERO EDINO SE BORI ZA VAŠE INTERESE!

ZA BOŽIČ

je gotovo da se boste spomnili svojih domačih v stari domovini in jim poslali kak dar za praznike. Ako hočete da bo denar v pravem času na svojem mestu, pošljite to takoj in sicer skozi podjetje, ki Vam nudi najhitrejšo postrežbo, zanesljivost in pa tudi najcenejše cene evropskim valutam. To podjetje pa je:

Bančni Oddelek "Edinosti",
1849 W. 22 St., Chicago, Ill.

KATOLIŠKI VESTNIK.

(Nadaljevanje z 1. strani)

ko jim je belgajski epiarhinalni sabor dovolil, da sme "češka narodna cerkev" tolmačiti dogme 7 cerkvenih zborov in nikejskocarigradsko veroizpoved po svoje. Pravoslavni škofijski zbor v Belgradu izpočetka o tem ni hotel slišati, a ga je pregovoril Dositej, ki je našel nekako diplomatsko formulo. Farsky sam je v svoji obrambi proti konservativcem izjavil, da ne veruje v Kristusovo božanstvo, nego samo v njegovo "sinovstvo" v tem pomenu, kakor je tudi vsak vernik sin božji. Drugi škof, Pavlik, je na lanskem kongresu izjavil, da so dogme samo izpremenljiva zunanja oblika verskega čustovanja. Konservativno in liberalno krilo se pripravata dalje tudi po posvečenju imenovanih treh škofov; pa tudi srbska pravoslavna cerkev bo imela še velike težave s svojimi najnovejšimi "verniki."

Rimsko vprašanje in nemški katoliki. Rimsko vprašanje, to je vprašanje razmerja poveljarja vseh katolikov sveta do italijanske vlade, je že od nekdanj eno najbolj perečih vprašanj katoliške Cerkve in nujno zahteva pravične rešitve. Razumevajoč važnost te zadeve, so nemški katoliki na svoji 61. glavni skupščini, ki se je pred nedavnim vršila v Frankfurtu ob Majni, zavzeli namram temu vprašanju svoje stališče in sprejeli soglasno sledečo resolucijo: "61. glavno zborovanje katolikov Nemčije v Frankfurtu se klanja poveljarju sv. katoliške Cerkve in sv. očetu papežu Benediktu XV. in ga zagotavlja o svoji zvesti in nezlomljivi pokorščini. Najnovejša razprava o tako imenovanem rimskem vprašanju v italijanskem časopisu se nam jasno dokazuje, da je stališče papeža — kar priznava celo liberalno časopisje — v Rimu nevzdržljivo. Večina italijanskega ljudstva želi, da bi se ta škodljiva in kočljiva zadeva čim preje rešila. Glavna skupščina se popolnoma pridružuje tem željam italijanskega ljudstva in izraža svojo željo, da bi se v njem vedno bolj in bolj širila zavest za pravico in pravičnost, ki vodi do srečne rešitve tako imenovanega rimskega vprašanja."

Odstop kardinala. Nadškof v Genovi, kardinal Boggiani je pred dnevi odstopil in pojasnil vernikom ta korak v posebnem pastirskem listu. Svoj čas je kardinal zavzel stališče, da "italijanske ljudske stranke" ni priporočil, marveč zabil in v svoji škofiji. Ker je pa znano, da je Benedikt XV. izrecno poudarjal, da ta stranka naj ne ima konfesionalnega značaja in naj sene imenuje ne katoliška ne krščanska, da bi ne nastala sveti stolici nekaka odgovornost za politiko te stranke, se je seveda v tem slučaju pojavilo malo nesoglasje med Rimom in Genovo. Posledica je bila, da se je nadškof Boggiani umaknil.

Izjava slovenske duhovščine v Jugoslaviji. "Vzajemnost", društvo slov. kat. duhovščine, je v svoji seji dne 20. septembra 1921 sklenilo sledeče: "Ker že nekaj časa z zlobno vztrajnostjo gotovi ljudje po brezvestnih časopisih blatijo in sumničijo slovensko duhovščino kot ilojalno, nepatriotično, naravnost sovražno ujednjenju troimenskega naroda SHS — društvo "Vzajemnost" v imenu celokupne slovenske duhovščine to podlo sumničenje z vsjo odločnostjo odklanja in obsoja kot najhujše obrekovanje slovenske duhovščine. Zgodovina slovenskega katoliškega duhovnika jasno govori, da je bil slovenski duhovnik edini, ki je vztrajal na braniku za pravice svojega naroda nasproti komurkoli v vseh časih. Koroška, obmejna Štajerska, Prekmurje, tužna Istra in solčna Goriška itd. nam o tem živo pričajo. Zgodovina tudi priča, da to ni bilo drago plačano rodoljubje, d je to bila in je to nesebična, požrtvovalna

ljubezen, ki da vse za ljubljene narod. Navduševati se in mazdravljati pri banketih domovini SHS, ko se dobro je in pije, ko se živi brez skrbi na stroške domovine SHS — to še ni pristni patriotizem. — Toda delati v pomanjkanju za pravno in gmotno povzdigo naroda, navajati narod zopet na red in delo, zidati na moralnih razvalinah, ki jih je zapustila svetovna vojna in obenem odbijati strupene, narodu tolikanj škodljive protiverske napade ter potrpežljivo prenašati javno zasmehovanje po gotovih časopisih z nizko "farsko gonjo" — to je eminentno občudovanja vredno delo za narod in državo!

Ne od tega, če je visela zastava (črna ali trobojna), ne od tega, če je cerkvenik daljši ali krajši čas zvonil ob narodnih in državnih svečanostih, bo imela država SHS korist in bodočnost, temveč od požrtvovalnega dela med narodom za njegov verskomoralni in gospodarski povzdig. Slov. duhovščina pa je in bo vršila domovinsko dolžnost ne zaradi plačila ali odlik, temveč, ker ji to velja krščanska dolžnost.

RAZGLLED PO SVETU.

(Nadaljevanje z 1. strani)

Član italijanske kraljeve hiše fašist. Italijanski socialistični listi ostro napadajo vojvodo d'Aosta, katerega dolže, da je protektor fašizma in zahtevajo od vlade, da njegovo tozadevno delovanje onemogoči.

LIGA NARODOV ZA MAŽARE.

Paris, 30. okt. — Češka je mobilizirala vso svojo vojsko in jo ima zbrano okrog Bratislavije, kjer je vse pripravljeno, da udere v Mažarsko. Mala entanta zahteva, da se Karol odpove mažarskemu prestolu za se in za svojo družino, da se Mažarska popolnoma razoroži in da plača Jugoslaviji, Češki in Rumunski vse stroške sedanje mobilizacije. Kakor se vidi, so te vlade odločene te svoje zahteve podpreti tudi z orožjem. Anglija, Francija in Italija so pa poslale mali entanti svarilo, da naj prenehajo z mobilizacijo. Kaj bodo s Karolom naredili, se še niso odločili. Karol hoče baje v Italijo, kjer ima njegova žena mal gradič. Nekateri pravijo, naj bi šel na Angleško. Usoda kralja se bo odločila v nekoliko dneh. Toliko je gotovo, kakor se poroča, da se Karol ne bo odpovedal mažarski kroni.

Vsi, ki so pomagali Karolu nazaj na Mažarsko in povzročili sedanje homatije, bodo baje obsojemu na smrt, to so pred vsem princ Windish Graetz, grof Andrassy in poslanec Rakowsky, ako jih Horthy ne bo pomilostil in jim kazen spremenil v dosmrtno ječo.

Kakor se poroča, dela mala entanta z vsjo silo na to, da bi se Burgenlandija vzela Avstriji in bi se porabila za hodnik med Jugoslavijo in Češko. Na ta način bi se prepčilo vsako direktno občevanje Mažarske z Avstrijo.

V resnici bi bila to najboljša rešitev.

HARMONIKE!

Izdelujem in popravljam vsakovrstne harmonike, bodisi kranjskega ali nemškega tipa. Vsa dela izvršujem zanesljivo in točno, po najnižjih cenah. Iztotako izvršujem tudi krasne oltarčke za v sobe, ki se jih lahko z električno svetlavo razsvetlji. Se priporočam rojakom širom Amerike.

ANTON BOHTE,
3626 E. 82nd St., Cleveland, O.

FIDELITY ELECTRIC COMPANY

Vaši domovi bojo postali moderni, ako izročite nam v iste napeljavo električne razsvetljave. Mi jamčimo dobro delo za nizko ceno. Obiščite našo trgovino in oglejte razne stanovanjske opreme. Prodajamo tudi pralne stroje, gladilnike, štedilnike, itd. Vsakemu, ki nas priporoči svojemu znanцу za napeljavo električne razsvetljave damo \$5.00 nagrade. Plačuje se v gotovini ali pa na lahke obroke.
2049 West 22nd Street,
Phone: Canal 5190.

tev vsega prepira in na ta način bil marsikaj prepričan in marsikake intrige v srednji Evropi preprečene. Mažarji ne bodo mirovali, to je gotovo. Čim bolj se Mažarska poniža, tem bolje!
V Budapesti se je začelo gibanje, ki naj se s silo ustavi izročiti: Karola. Nekateri so misli, da bi bilo bolje raje častno poginiti, kakor pa živeti v sužnosti. Mažarji vedo, da se ne bodo rešili.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

(Nadaljevanje z 1. strani)

ni kaznovan za dejanje, ki je bilo storjeno 14 dni prej! Nadalje: če se duhovnik odstrani po božji službi od oltarja, še preden je odpeta državna himna, to ni čisto nobenemu nič mar, ker državna himna kakor sploh nobena necerkvena himna ne spada k službi božji. Če ima duhovnik med petjem kake take himne ostati pred oltarjem ali ne, to mu ima predpisati cerkvena oblast, ne pa Baltič ali okrajni glavar celjski. Vlada naj zapoveduje arhijerejem, jerejem, monahom, hieromonahom, protjerejem, kaludjerom in popom, katoliški duhovščini pa v cerkvenih zadevah zapoveduje samo papež rimski in škof. — Končno pa je znano, da je kaplan Zupanič bolehen; sicer pa je lahko sto in sto razlogov zato, če mašnik odide, ne da bi bilo treba to tolmačiti kot protidržavno demonstracijo. Sicer pa nobena država na svetu ne pozna zakona, ki bi kogarkoli silil poslušati državne himne; edinole reakcionarna birokratska Avstrija je to zahtevala od slovenske duhovščine v vojnem času, torej tedaj, ko je slovensko duhovščino preganjala kot protiaustrijski, srbofilni element. Najlepše je pa to, da je bil tudi kaplan Zupanič 1. 1914. med tistimi štajerskimi duhovniki, ki jih je avstrijska oblast tako kruto preganjala in da je organist zdaj ob vseh državnih praznikih igral državno himno na račun g. kaplana, ki mu je za to plačeval nagrado iz svojega žepa! — Nič drugega nam ne manjka, nego da je še živ Ivan Cankar, ki bi bil sredi današnjega režima in njegovih tipov ustvaril gotovo svoje največje delo, če bi ga ne — zaprli!

SKOZI NEW YORK

Pot v stari kraj in iz starega kraja drži skozi New York. New York tvori takorekoč prehod med Ameriko in Evropo. Potnik, idoč v domovino, ne ve pri čem je, dokler nima za seboj New Yorka in tudi novi priseljenik ne, dokler njegove usode New York ne odloči. Za oba je torej velevažno, da imata točno in zanesljivo pomoč in postrežbo, v New Yorku.

Naša tvrdka je v času dosejanega obstoja dokazala, da je voljna in zmorna nuditi najboljšo službo v New Yorku. Poslužite se je torej

pri potovanju v stari kraj ali iz starega kraja, pri pošiljanju denarja v Jugoslavijo, Italijo ali kamorkoli, in pri drugih poslih v zvezi s stari krajem.

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK
Slovenska banka,
70 9th Ave., New York City

PAVLE ZGAGA.

Kadar se hočemo iz koga posebno norčevati in ga imeti za "monkico", ga oponašamo.
Vsak, ki ima nekoliko razuma in "common sense-a" takoj opazi, ako se kedro na ta način norčuje z njega.
Da vsakdo! Samo Mr. Terček, urednik Petra Zgaga, ne!
Dobro! Pa ga potegnimo še nekoliko:

Vsa visoka gospoda potuje incognito. Sakser v Evropo. Trček pa v 'kevder.'

Nekoč sem se lotil prevajanja Proklamacije Neodvisnosti. Hotel sem jo do pičice prevesti ter ob enem obdržati njen zmisel. Pa ni šlo in ni šlo. Nobeno Jugoslovansko narečje nima primernih izrazov za neodvisnost. In mi pri Glasu Naroda samo na to slovensko odvisnost računamo, kajti drugače bi nas Slovenci v Ameriko že zdavnaj pustili na cedilu.

V vinu je resnica. In to je edini uzrok, zakaj se Mr. Trček tako strašno boji (?) vina.

Ko Mr. Trčku zmanjka materiala za svoj zmazek, izstriže par odstavkov iz moje kolone, izpremeni Sakserja v "Ska-za" pa pošlje svoje maslo v svoj duševno omejeni svet kajti pametni Slovenci njegove brozge ne bero več.
To pravi Pavle Zgaga.

Mr. Trček, how does that work?

Listnica uredništva. — Joliet, Ill. — Hvala lepa za poslano. Bomo dobro spravili. Dopisa pa za danes ne bomo priobčili, ker nam obetajo polboljšanje. Se nam je zdelo. — Pišite še kaj.

Cleveland, O. — Pojdite k notarju in potrdite s prisego, kar ste pisali. Odpustite, ne bomo za sedaj še priobčili iz uzroka, katerega smo navedli dopisniku iz Joliet, Ill.

Bradley, Ill. — M. S. Odgovorili smo Vam pismeno. Hvala!
Urednik.

SLOV. KAT. PEVSKO DRUŠTVO "LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina, 1053 E. 62nd St. — Pevovodja in podpredsednik: Matej Holmar, 1109 Norwood Rd. — Tajnik: Ignacij Zupanič, 6303 Carl Ave. — Blagajnik: Frank Matjašič, 6526 Schaifer ave. — Kolektor John Stele, 6713 Edna Ave.

revske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer.
Seje vsak prvi torek v mesecu v stari šoli sv. Vida.

FRANK TOMAŽICH SLOVENSKI GROCERIST

Priporočam svojo dobro urejeno grocerijo Slovincem in Hrvatom. V zalogi imam vedno najboljše salatno olje, doma narejeno kisló zelje in pravo kranjsko ajdovo moko.
1858 W. 22nd Street, Chicago, Ill.
Phone: Canal 2910.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.
Da imamo na razpologo za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.
Vsem se priporočam.

Němeček FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.
PHONE: CANAL 2534.

Ameriška zastava "Stars and Strips" je bila prvič razvita kot zastava naše države 14. februarja 1778 v luki Quibeton zalivu v Franciji po ukazu admirala Le Molte Piquet.

Californija ima več kot 100 vrhov gora, ki so več 10 tisoč čevljev nad morjem.

IŠČE SE GOSPODINJO.

Udovec star 48 let z enim 11 let starim sinom išče pošteno katoliško gospodinjo.

Pismo naj se naslovi: "Gospodinja", c. o. "Edinost," 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

EMIL KISS, BANKIR
Ustanovljeno leta 1908.
Pošilja denar v vse kraje Jugoslavije po pošti in brzojavno. Nakazuje se izplačila tudi v ameriškanskih dolarjih za Jugoslavijo. Prejema vloge in plačuje po 4 proc. obresti.
Prodaja šifkarte.
Opravlja vsa bančna posla.
PIŠITE PO CENIK.
EMIL KISS, BANKIR
133 Second Ave., New York.

MATH KREMESEC mesar
Priporoča Slovincem in Hrvatom mojo dobro in okusno mesnico.
Vsaki dan svoje meso, kakor tudi
— prave kranjske klobase — doma delane vedno na razpolago.
1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.

FRANK SEDLAK'S SONS
Izvršujemo
VSA ZIDARSKA DELA.
Kadar mislite graditi svoje domove ali kako drugo poslopje, obrnite se na nas, da Vam damo svoj nasvet.
2448 South Lawndale Ave., CHICAGO, ILL.
Phone: Lawndale 250.

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

"Z Tiberijem cesarom," seže mu v besedo oni in ga grdo pogleda. Jaz sem Tiberij Cezar. Ti se boš pa moral uživati v to, da boš počakal še par trenutkov. To je tožba proti tvojemu očetu: Po bitki pri Filipih se je boril najprej na strani Seksta, sina Pompejevega, pozneje pa za Mark Antonija in jih podpiral v njih brezbožnem početju. Priče te tožbe, moj mladi junak, še žive in edina ovržba te tožbe je bila ta, da je bil tvoj oče mrtev poprej, predno je mogel storiti te hudobije. Mislijo se je splošno, da je mrtev, da je padel v brambi Rima in to je opralo njegov spomin vseh grehov in odpuščeno je bilo vsled tega celo tvojemu stricu. Zdaj pa prideš ti in praviš, da je izdajalec po bitvi še živel in tvoj stric je izgubil edino uporo prizanašanja, ker se je to naslanjalo na napačnih podatkih. Moram poskrbeti, da se zadeva pojasni. Ti in cela tvoja družba ste moji vjetniki.

Pri teh besedah je uprla starejša dama na mladega junaka dolg, pomilovalen pogled. Mlajša se mu je pa nasmehnila z istim očarajočim na smehom, s kakršnim je imela navado osrečiti umirajočega gladijatorja v cirkusu.

"Uklanjam se vaši oblasti," pravi Pavel, "ali od Tiberija Cezarja apeliram na imperatorja Avgusta.

"Ni še končal zadnjih besedi, ko ostudni in podli suženj na njegovi levi potegne meč iz nožnic in v istem hipu zamahne k strašnemu udarcu in zakriči: "Tako odgovarjaš Cezarju!"

Pa hitrejši, kakor napad je bila bramba. Bliskovito je izvlekel Pavel z levico svoj meč in v pravem kota vjel smrtni udarec; potem pa takoj preide sam k napadu. Ko je tako napadal sužnja nekaj minut z neposnemno ljubkostjo in gotovostjo, padel je njegov s smaragdi okrašen ročaj meča kakor kladivo na Ligidovo glavo, ki se je zgrudil kakor mrtev na tla. Celo Pizo, ki jima je stal najbližje je dobil prasko čez čelo in lice.

Krik začudenja, ali morda tudi občudovanja se je izvil iz Tiberijevih ust. Legat Sejan se je smejal skrivno, a vendar dovolj zgovorno; obe dami ste pa prasnile v glasen smeh. Iz vrst vojakov ob cesti je pa zahrmelo mrmanje pohvale. Tiberij se jezno obrne proti njim.

"O pač, veliki Cezar! Jaz sem, kakor me je imenoval moj učitelj: "nisem imel časa prositi dovoljenja. Le trenutek in moja glava bi bila razklana."

"Prav tako," zagodrnja Tiberij. "Tvoja levica jo je varovala izborna. Kaj pa desnica? ali je ona ne more?"

"Opač, veliki Cezar! Jaz sem, kakor me je imenoval mojučitelj: dvorok, "bimachaerus." Hotel je pripraviti vse svoje učence do tega. Vendar desnica ima prednost."

Potem ji hočemo dati priložnost, da se izkaže," pravi Tiberij mrko.

"Ali mi hoče Cezar darovati, ko posebno milost, prostost tega hrebrega mladeniča?" pravi laskav glas iz slonokoščene nosilnice.

Pavel se obrne tje in vidi dvoje velikih temnovišnjevih oči polne strahu nase uprtih.

"Pojdite v Formijo, mladi mož, — ti, tvoja mati in sestra. — Velej Paterkul, tribun tamle vas bo spremlil. Tam ostanete dokler me bo volja. Kraj vašega bivanja naznani tribunu. — Pojdite!"

Cezar pomigne Paterkulu, kateremu da kratko navodilo. Potem pa dene svojo roko pod Sejanovo in ga odvede v stran na polje. Dva jezdeca, ki sta vodila vsak enega konja na uzdi, sta šla za njima v primerni razdalji.

Vsi so se odpravili. Pretorijanske garde in druge čete, — tri nosilnice in njih spremstvo in slednjič naši potniki v svoji bigi z spremstvom. Par minut pozneje je vladala na poprej tako živalnem kraju globoka tišina, le narava sama se je začela oglašati s svojim tihim glasom in noč je tkala svoje tajinstveno zagrinjalo.

III.

Ko mu izgine tudi zadnji vojak izpred oči, ustavi se Tiberij iznenada. Njegov spremljevalec tudi obstane in molče pričakuje, kaj mu pove.

"Kako, to prepustim tebi," začne Tiberij. "Poslušaj, kaj se mora zgoditi! — Deček Pavel naj nastopi v cirkus Maksimu. Saj ne bo prvič, da so plemeniti nastopili v areni. Meri naj se z našimi najboljšimi borilci — z Briti, Galijci, Kapadocijci itd. Tu se bo pokazalo, kako daleč seže grška umetnost. — Sestro ugrabi in jo skrij v dvonadstropni hiši Gnefa Pizona in Plancinc. Nota bene! O hiši ne sme nihče vedeti, da je moja — ravnotako malo, kakor vem jaz, da bi bila Pizonova.

"Tvoj načrt je dober, moj Cezar," odgovori Sejan, "a morali bomo biti zelo previdni. Zdi se mi, da sem slišal, da ima ta družina prijatelje na dvoru. Ugrabiti deklico, — to je malenkost; ali o tem drugim usta zapreti, to bo težko, — vsaj dokler imajo pristop do imperatorja. — Uprašal bi te tudi rad, ali naj mladenič nastopi pri velikih bojnih igrah, ki so te tako priljubile pri ljudstvu."

"Priljubile? Mene?" godrnja Tiberij med zobmi.

"Ničesar ljudstvo bolj ne ljubi, kakor igre. One so vada, na katero vjameš lahko vse. Že zadnjih sto let sem je v tem poskušal vsak, kdor je prišel na krmilo, prekositi svojega prednika. In v istem sorazmerju se je tudi ogladila pot do najvišje oblasti, ki je v tem trenutku neomejena."

"Gotovo, — kar jih je bilo dosedaj se ne morejo nobene meriti z mojimi igrami," pravi Tiberij, "tako glede sijajnosti in krasote, kakor tudi glede novih iznajd, ki jih napravijo bolj zanimive. Za Avgusta so časi pretekli. Ko se je pa še sam poganjal za naklonjenost Rimljanov, ni priredil nikdar niti kaj podobnega. Kako neslane bi se nam zdele danes tedanje igre! Ali si pa že zapazil, da se bliža koncu?"

"Bojim se, da se res bliža koncu," a pogled, s katerim je pogledal Cezarja, je kazal vse nekaj drugega, kakor prve dve besedi.

"Upeljal bi pri prihodnjih igrah rad novo vado. Kadar bo grški mlekozobnež doslužil našemu namenu, se ga iznebimo. N. pr. veliki boj v skupinah — tri do štiristo mož na obeh straneh, — tu se mu kaj lahko pripeti, da ne zapusti več živ arene. Najpoprej en ducat posameznih bojev z njegovim fanoznim mečem, — ljudstvo bo izven sebe! Potem: vade — potem imam opraviti še samo s sestro."

J. KOSMACH
1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.
Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.
Najboljše delo, nanižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na svojega rojakal

SLAVNEMU OBCINSTVU naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinovne cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljše in za najnižjo ceno.

Nadar potrebuje naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

LOOK OUT ZA PIJAČE

katere so zdrave kot je Triglas Caj vroč proden greste k počitku, zavoj 75c, TERPOTEC zavoj 75c, RMAN zavoj 75c, 1000 ROZE zavoj 75c, Encian (GENTIAN) zavoj 75c, in druga želišča v zalogi. Brinje iz starega kraja po 16c funt, 125 funtov \$11.00. Naročite si Chicago, s tem se prihrani na voznji. PRASEK od vina (vine stein) po \$3 funt zadostuje za 40 kalonov najboljše kisle pijače ze žejo. SUGAR Coloring (Short Pint) \$1.50 GAUGE (MERO) za alcohol autoraditor in za vse tekočine, ki imajo proof vsebi meri manj kot pol grada pa do 200 gradov, stane \$3.00. Pisite po zastopništvo za prodajate Gauge, velik komišn. A. HORWAT, 1903 W. 22 St., Chicago, Ill. Vse cene vsebujejo poštnino, samo malt in brinje ne. Naročil se, ne pošlje, ako niso naprej plačane.

Društvo Sv. Cirila in Metoda št. 12 S. D. Z. v Clevelandu, O.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 55. leta. Za smrtnino se lahko zavaruje za \$150, \$300, \$500, \$1000, \$1500 in za \$2000. Rojaki ne odlašajte, ampak pristopite k društvu še danes. Naše društvo vam nudi najlepšo priliko da se zavarujete za slučaj nesreče.

Za vsa pojasnila se obrnite na društvene uradnike.

Predsednik Rudolf Cerkenik, podpredsednik Jožef Zakrajšek, tajnik John Vidervol (1153 East 61st Street, Cleveland, Ohio), zapisnikar Jos. B. Zaveršek, blagajnik Anton Bašča; nadzorniki Anton Strniša, Jos. Zakrajšek, Viktor Kompare.

Društveni zdravnik: Dr. J. M. Seliškar.

Zastavonoša: John Jerman. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v šolski dvorani.

DRUŠTVO SV. VIDA ŠTEV. 25 K. S. K. J.

Ima svoje redne mesečne seje vsake orvo nedelje v mesecu v Knausov dvorani, cor St. Clair Ave. št. 6225 Str. N. E.

Uradniki za leto 1900

Predsednik, Anton Grdina 1053 East 62nd Street, tajnik, Joseph Russ 6517 Senna Ave. N. E.; zastopnik, Joseph Igrin 1051 Addison Rd. W.; Društveni zdravnik Dr. J. M. Seliškar na 6127 St. Clair Avenue.

Novi člani se sprejemajo v društvu od 16-ga leta do 50-ga leta starosti in se zavarujejo za posmrtnino \$1000 ali \$2500. Noče društvo plačuje \$6.00 tedenske bol. potpore.

Naše društvo sprejme tudi otroke. Mladinski oddelki od 1 do 16 leta starosti in se zavarujejo \$100.00. Otroci po 10 letu starosti prestopijo k aktivnim članom in se zavarujejo od \$250.00 do \$1000.00. Učevanje društvenih pesni pri sejah ure dop. in do 5 ure pop.

Novi člani in članice morajo biti preizkušeni od zdravnika naj kasneje do 15 dne vsacega meseca.

Za vse nadaljna pojasnila se obrnite na zori imenovane uradnike.

Pozor!

— Kadar potrebujete raznega pohištva, obnite se na mene. V zalogi imam najfinejšo postelje in modroce. raznovrstne peči za plin, olje in premog. Prodajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse avtomobilske potrebščine, kakor tudi vse potrebne predmete za napeljavo elektrike. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

A. M. KAPSA
(General Hardware store)

2000 - 2004 Blu Island Ave
Cor. 20th St.
CHICAGO, ILL.

Phone: Roosevelt 8215.

ANTON BANICH

FANCY GROCERY

2050 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Se priporočam slovenskim gospodinjam za naklonjenost. V zalogi imam vsako vrstno grocerijsko blago. Posebno pa: Najboljše salatno olje, "sweet oil," najboljšo kranjsko ajdovo moko in vedno sveže različno sadje. Pri meni dobite tudi MALT EXTRACT and HOPS, iz katerega si naredi izborna domače pivo. Torej Slovenke na svidenje!

DR. JAMES W. MALLY.

SLOVENSKI—ZOBOZDRAVNIK

6127 St. Clair ave., Cleveland, Ohio.

Uradne ure:
Od 9:00 do 12:00 in 1:00 do 5:00;
zvečer od 6:00 do 8:00.
V nedeljo od 10:00 do 12:00.

Phones:
Randolf 3711—Office
Print. 1274 L—Office
Randolf 1807 W—Res.

Povabljeni ste

da pridete v našo trgovino in si ogledate naše nove vzorce oblek za jesensko in zimsko sezono.

Moške in fantovske obleke v najnovejših "stylih" po novih znižanih cenah. Fantovske in moške obleke z dvojnimi hlačami prodajamo sedaj po:

\$30.00,
\$35.00,
\$40.00 in višje.

Posebna vrednost pa je v moških površnih suknjah za jesensko in zimsko sezono, v najnovejšem "double breasted style" katere dobite sedaj za: \$15.00, \$20.00, \$25.00, \$30.00 in višje.

Pridite k nam in izberite si iz dobrih oblek najboljšo obleko.

Naša trgovina je od prta vsa torka, četrte in soboto zvečer.

JELINEK & MAJER
Corner Blue Island Ave. and 18th Street.